

Política d'adquisicions del Museu de L'Hospitalet de Llobregat (proposta de document divulgatiu)

1. Introducció

El Museu de L'Hospitalet (MdLH) conserva, gestiona i administra els fons patrimonials mobles de la ciutat de L'Hospitalet de Llobregat.

Un dels principals reptes del MdLH és de gestionar amb eficàcia i eficiència el fons i les col·leccions que disposen i en un futur crear un dipòsit amb una política de conservació preventiva apropiada i visitable, que sigui obert per i a la ciutadania. La gestió del fons no pot ser fruit de la improvisació, sinó d'una organització interna racionalitzada que obeeixi a la corresponsabilitat de totes les treballadores i de tots els treballadors i Museu.

La principal funció d'aquest document és marcar les línies estratègiques d'adquisicions, així com establir unes normes i protocols que facin més eficient i eficaç la gestió i fons de col·leccions. És per això que aquest document no és definitiu ni inamovible, no és axiomàtic, i estarà en continua evolució i adaptació a les necessitats que sorgeixen en el dia a dia de la gestió del fons.

La política d'adquisicions del Museu de L'Hospitalet accepta la legislació actual i el document marc de política d'adquisicions de la Xarxa de Museus d'Etnologia de Catalunya i de la Xarxa de Museu d'Història i Monuments de Catalunya.

2. Presentació del museu

El Museu de L'Hospitalet es troba a L'Hospitalet de Llobregat i disposa de tres seus patrimonials. El seu origen rau en l'interès de preservar la memòria de la societat pagesa de L'Hospitalet davant l'evidència que al segle XX estava desapareixent per l'expansió de la ciutat de Barcelona i la seva metròpolis. La col·lecció és pluridisciplinària i mostra els canvis socials des de finals del segle XIX fins a l'actualitat. El llegat del món rural i tradicional contraposa amb el llegat del món urbà i actual posant de manifest que els costums i la vida quotidiana varien amb l'arribada de la industrialització.

El Museu també aposta per mostrar el llegat tecnològic de la industrialització de la ciutat amb un discurs de la realitat i les particularitats específiques de L'Hospitalet de Llobregat. Es posa de manifest la industrialització de la perifèria amb la gent humil i treballadora en contraposició amb la burgesia i les classes benestants de la ciutat de Barcelona. El Museu reflecteix els efectes d'aquest creixement de la gran ciutat, com L'Hospitalet passa de ser una zona rural a esdevenir una zona d'habitatges per la proximitat amb Barcelona i com es desenvolupa la convivència d'aquesta nova comunitat veïnal. També disposa d'una important col·lecció artística local.

3. Descripció de les col·leccions

La importància del fons patrimonial de la ciutat i, especialment, de la privilegiada col·lecció d'art contemporani, va ser -a la dècada dels anys setanta- un dels arguments valorats per a la creació del Museu de L'Hospitalet. Així, l'any 1972 s'inaugurava com a museu local.

D'aleshores ençà, la seva creació ha permès que tots i totes puguem gaudir dels tresors de la ciutat, a la vegada que en coneixem els seus orígens, que són també els nostres.

La col·lecció actual del MdLH ha estat construïda bàsicament a base de donacions i recol·leccions. Aquesta és molt diversa, presentant des de materials arqueològics de diversos períodes provinents d'excavacions arreu del territori hospitalenc, fins a un fons contemporani format per obres de Concha Ibañez, Esther Boix, Mireia Miret, Rafael Barrades, Dalí, Miró, Tàpies, Guinovart, Solanich, Manolo Hugué, Josep Serra.

Els àmbits en què es divideixen el fons del Museu d'Història de L'Hospitalet són des de fons etnogràfics i històrics amb peces provinents de la cultura popular tradicional, del món rural i del magnífic llegat tecnològic de la industrialització a la nostra ciutat, passant per una col·lecció de retaules religiosos d'art renaixentista, i produccions artístiques del segle XX que donen forma a un important fons d'art contemporani.

4. Prioritats i àrees d'interès

Són objectes d'interès del MdLH peces que constitueixen un testimoni a l'art i la història de L'Hospitalet de Llobregat, independentment del seu format o de la seva cronologia.

Especial èmfasi s'ha de fer en els elements que marquen el període industrial de L'Hospitalet, donada la importància de L'Hospitalet durant la revolució industrial. Donada la quantitat d'objectes que estan relacionats amb la producció industrial, caldrà determinar si, en produccions seriades i de poc valor, agafar sols una mostra. Encara que l'adquisició i conservació dels béns museístics significa un esforç necessari per no perdre elements o conjunts rellevants, caldrà també evitar duplicitats.

També es consideren objectes d'interès aquells que, encara que no estiguin directament relacionats amb L'Hospitalet, tinguin una especial rellevància o valor.

Es fa especial referència allò que provingui de:

- a) Els objectes relacionats amb les migracions en l'Hospitalet de Llobregat.
- b) La maquinària i utilitatge industrial en desús que hagi estat utilitzada en les indústries de la ciutat.
- c) Les obres d'art més significatives dels artistes locals i d'aquelles que hagin estat vinculades amb la ciutat d'una manera o d'altra.
- d) Els objectes d'interès etnològic o històric que sense haver estat produïts o utilitzats en el municipi, siguin similars a altres que hagin estat però no es conserven i que, a més siguin necessaris per a les finalitats de l'exposició permanent del Museu.
- e) Els objectes d'interès etnològic o històric que hagin estat produïts o utilitzats en el municipi.
- f) Tots els materials arqueològics que es trobin en el terme municipal.

5. Criteris de selecció d'obra nova

El Museu valorarà a través d'una comissió l'acceptació dels elements. La valoració de l'adquisició partirà de: l'estat de conservació de l'objecte; la demostració de la titularitat; la garantia de la conservació i preservació de l'objecte a curt, mitjà i llarg termini per part del Museu; la possibilitat de custodiar l'objecte per part del Museu; en el cas de compres, un preu adequat al preu de mercat; i, sobretot, l'adequació de l'objecte a les col·leccions i àrees d'interès del Museu.

6. Protocol d'adquisicions

La persona que fa el donatiu ho fa de forma irreversible. La persona que fa el donatiu no ha d'esperar cap contraprestació per part de l'Ajuntament. El Museu no acceptarà donacions condicionades, llevat de casos excepcionals degudament argumentats.

L'acceptació d'una donació no pressuposa la seva integració definitiva al fons.

El Museu només acceptarà material del qual pugui garantir la conservació a curt, mitjà i llarg termini.

El Museu custodiarà i classificarà tota la documentació que acompanya l'ingrés dels materials de col·leccions, ja que demostra la seva legalitat dins el Museu i són justificants essencials davant de tercers.

En les modalitats de recol·lecció i donació no es contempla cap mena de transacció econòmica entre qui fa entrega de material i el Museu.

El Museu acceptarà donacions sempre que la titularitat de la propietat sigui clara.

Cada tipologia d'adquisició té un procediment determinat que es concreta en el document de política d'adquisicions del MdLH.

7. Compromisos d'ètica i de transparència

La política d'adquisicions del Museu està sotmesa al Codi d'Ètica Professional de l'ICOM (1986) i a la legislació vigent en matèria de transaccions de béns patrimonials i de propietat intel·lectual, i prestarà especial atenció a qüestions com ara els materials procedents d'excavacions il·legals, les adquisicions condicionades, la cooperació entre museus, els conflictes d'interessos i la conducta dels professionals.

Amb la voluntat de complir amb el màxim de transparència per part de la institució, aquest document de política d'adquisicions serà públic i es penjarà al lloc web corporatiu. De la mateixa manera, totes les adquisicions i canvis en la col·lecció es faran públics.